

REKLAMA

Strona główna [Akcje Kuriera](#) [Kurier Morski](#) [Debata rektorów. Nie tylko o kadrach dla gospodarki morskiej](#)

Debata rektorów. Nie tylko o kadrach dla gospodarki morskiej

Data publikacji: 24 sierpnia 2023 r. 11:21
Ostatnia aktualizacja: 24 sierpnia 2023 r. 11:21

Prorektor Agnieszka Deja otworzyła i współprowadziła debatę rektorów. Fot. Politechnika Morska

Podczas 10. Międzynarodowego Kongresu Morskiego, który się odbył pod koniec czerwca br. w Szczecinie, niezwykle ciekawa była debata „Nauka w służbie gospodarki morskiej”. Uczestniczyli w niej rektorzy najważniejszych uczelni kształcących kadry na rzecz gospodarki morskiej. Głównym tematem dyskusji miały być kwestie związane z przygotowaniem pracowników dla branży offshore, portowej czy stoczniowej. Jednak znakomicie przygotowani uczestnicy debaty znacznie wykroczyli poza ramy tego problemu i zaprezentowali słuchaczom pełen obraz zagadnień, z jakimi na co dzień mają obecnie do czynienia uczelnie w Polsce.

W debacie uczestniczyli: dr inż. Agnieszka Deja, prorektor ds. kształcenia Politechniki Morskiej w Szczecinie, prof. Sambor Guze, prorektor ds. kształcenia Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, prof. Katarzyna Kotarska, prorektor ds. studenckich Uniwersytetu Szczecińskiego, prof. Krzysztof Wasilewski, prorektor ds. kształcenia Politechniki Koszalińskiej, prof. Marek Dzida z Politechniki Gdańskiej oraz prof. Krzysztof Pietruszewicz prorektor ds. organizacji i rozwoju uczelni Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego.

Nowe inwestycje potrzebują kadr

Wprowadzeniem do debaty był miniwykład wygłoszony przez Agnieszkę Deję z Politechniki Morskiej w Szczecinie. Zwróciła ona uwagę, że dyskusja w debacie rektorów dotyczy edukacji na rzecz gospodarki morskiej, a jednym z jej elementów są porty. Pamiętać należy, że port to olbrzymi organizm w łańcuchu logistycznym, gdzie zaangażowanych jest bardzo dużo różnych podmiotów. To również ośrodek, w którym skoncentrowany jest kapitał zaangażowany w infrastrukturę i suprastrukturę. Ale porty to także wiedza, informacja, innowacja oraz przedsiębiorstwa współpracujące. Cała ta sfera jest w zakresie zainteresowania uczelni, których zadaniem jest przygotowanie odpowiednio wykształconych kadr.

Pracowników tych z roku na rok nasza gospodarka morska będzie potrzebować coraz więcej. Powstają bowiem nowe inwestycje: rozbudowa Baltic Hub w Gdańsku, budowa portu zewnętrznego w Gdyni oraz terminal pasażerski w Gdyni, głębokowodny terminal kontenerowy w Świnoujściu wraz z nowym torem podejściowym, w tym porcie również rozbudowa terminalu LNG i budowa terminalu instalacyjnego dla farm wiatrowych. Nie należy też zapomnieć o tworzącym się od

CZYTAJ TAKŻE

- [Kultura wolności czy solidarności? Debata w Willi Lentza](#)
- [Mickiewicz i prawa kobiet](#)
- [Kim są uchodźcy i czego chcą? W INKU debata wokół sytuacji na granicy](#)

REKLAMA

POGODA

23 °C 🌤️ Szczecin

Zobacz prognozę na 3 dni

Najnowsze [Komentowane](#) [Czytane](#)

- [Nie żyje piąta osoba zakażona bakterią Legionella](#) 10:45
- [Pociąg uderzył w samochód dostawczy na przejeździe w Dworku. Jedna osoba poszkodowana](#) 09:56
- [Praca w latarni morskiej w Niechorzu. Uśmiechnięty jak latarnik](#) 09:10
- [Wraca Teatr Rozmaitości „Gwitajcie”](#) 08:28
- [Prezydent nie pozwolił na hałas. Patrol powinien pojechać](#) 07:42
- [Superbohaterowie na zamkowym dziedzińcu](#) 06:54
- [Zapisane w „Kurierze” \(6-8.01.1959\)](#) 23:10
- [Archeologiczne znaleziska w kościele na Stołczyźnie](#) 22:29
- [Piłka nożna. III-ligowi portowcy rozgromili liderującą Pogoń](#) 21:44

REKLAMA

Konsorcjum dla Morza

W tym kierunku prowadzone są intensywne działania, jak choćby te zainicjowane przez Politechnikę Gdańską, czyli stworzenie Konsorcjum dla Morza. Rektorzy najważniejszych uczelni Polski północnej podpisali w tej sprawie porozumienie, by wspólnie pracować na rzecz kształcenia kadr dla gospodarki morskiej. Jest to jednocześnie poszerzenie współpracy, która już funkcjonuje, chociażby w kwestii prowadzenia badań, rozwoju naukowego czy zdobywania stopni naukowych.

W ramach prac Konsorcjum uczelnie wystąpiły do ministra o to, by stworzyć możliwość otwierania kierunków zamawianych, aby zachęcić młodzież do tego, żeby studiowała na kierunkach związanych z gospodarką morską, a zwłaszcza z budową morskich farm wiatrowych. Dla tego rodzaju kierunków, w ramach zachęty, przewidywane jest 500 zł stypendium dla każdego studenta, ale też środki na szkolenia specjalistyczne dla uczelni – zarówno dla studentów, jak i samej kadry naukowej.

Jest to jednak poszerzenie działalności uczelni, która już jest prowadzona. Np. Politechnika Morska w Szczecinie kształci obecnie studentów na kierunkach offshorowych. Co więcej, mocno rozwija swoją infrastrukturę dydaktyczną w tym zakresie, chociażby poprzez stworzenie Centrum Szkoleniowego czy budowę szkoleniowej turbiny wiatrowej. Uczelnia czeka także na finalizację dużej inwestycji, a więc utworzenia Polskiego Ośrodka Szkoleniowego Ratownictwa Morskiego.

Podsumowując swoje wystąpienie, prorektor Deja podkreśliła, że obecna oferta uczelni morskich i politechnicznych dotycząca kształcenia kadr na rzecz gospodarki morskiej jest bardzo szeroka.

Profesor Marek Dzida poinformował, że pomysł stworzenia Konsorcjum dla Morza powstał na jednym z posiedzeń Konwentu Morskiego, podmiocie powołanym siedem lat temu przez ministra Marka Gróbarczyka i kierowanego od początku aż do dziś przez kpt. ż.w. Zbigniewa Sulatyckiego. Pomysł ten wynikał głównie z potrzeby wykształcenia zupełnie nowej kadry dla tworzącej się w Polsce morskiej energetyki wiatrowej, także w fazie przygotowawczej, a zatem wypracowania ekspertyz i wszelkiej dokumentacji związanej z sektorem offshore. Stwierdzono wówczas, że aby działanie to było skuteczne, potrzebna jest konsolidacja uczelni całego wybrzeża.

W 2020 roku na Konwencie Morskim, który obradował na Politechnice Gdańskiej, w obecności premiera podpisano porozumienie dotyczące ustalenia kierunków pracy przyszłego Konsorcjum dla Morza. W jego skład weszło wówczas osiem uczelni: Politechnika Gdańska, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Morski w Gdyni, Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni, Politechnika Koszalińska, Uniwersytet Szczeciński, Politechnika Morska w Szczecinie oraz Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie. Ostatecznie w grudniu 2021 r. w Szczecinie podpisano umowę dotyczącą utworzenia Konsorcjum. Jego głównym zadaniem stało się określenie potrzeb kadrowych gospodarki morskiej oraz koordynacja działań uczelni na rzecz kształcenia tych kadr.

Offshore na Uniwersytecie Morskim

Istnieje pilna potrzeba kształcenia przyszłych pracowników morskich farm wiatrowych. W tym celu na Uniwersytecie Morskim w Gdyni utworzono kierunkowe studia podyplomowe, które ukończyło już 250 osób. Zainteresowanie jest bardzo duże: kandydaci czekają nawet trzy edycje, żeby na studia te się dostać. Oprócz tego uczelnia kształci projektantów i konstruktorów okrętów.

Prof. Sambor Guze przypomniał, że jego uczelnia ma ponadstuletnią tradycję kształcenia kadr morskich. Podobnie jak Politechnika Morska w Szczecinie, gdyńska placówka przede wszystkim przygotowuje kadry do obsługi i eksploatacji statków, ale również zaplecza portowego.

Uniwersytet Morski uruchomił pierwsze w Polsce studia MBA „Morska Energetyka Wiatrowa” prowadzone w języku angielskim. W tym roku odbywa się ich druga edycja. Od 2012 r. na kierunku Nawigacja funkcjonuje na uczelni specjalność Technologie Offshorowe. Utworzono ją z myślą przede wszystkim o morskim sektorze wydobywczym, obecnie program został zmodyfikowany i poszerzony o morską energetykę wiatrową. Na UM są też studia podyplomowe Zarządzanie Ryzykiem w Morskim Przemysle Wydobywczym i Energetyce Wiatrowej. Jeśli chodzi o sferę badawczą i naukowo-badawczą, Instytut Morski, który pracuje w strukturze gdyńskiej uczelni, na dziesięć lokalizacji nowych bałtyckich farm wiatrowych prowadzi badania środowiskowe w dziewięciu z nich.

morską. Jest to logistyka czy hydrobiologia oraz Baltic Region Study (w języku angielskim). Swój udział w Konsorcjum dla Morza uczelnia widzi głównie w kontekście ochrony zasobów naturalnych, zarządzania ochroną środowiska przyrodniczego oraz inżynierii środowiska przyrodniczego. Z kolei na Wydziale Prawa i Administracji są dwie specjalności związane z morzem: Administracja Morska oraz Administracja Ochrony Środowiska.

ZUT – innowacje w energetyce

Jak podkreślił prof. Krzysztof Pietruszewicz z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego, jego uczelnia proponuje kompletne podejście do nowinek technicznych związanych z sektorem offshore, a przykładem może być tu przygotowanie koncepcji Wodorowego Buforu Energetycznego, czyli opartego na ekologicznym paliwie, tzw. zielonym wodorze, systemu stabilizującego i magazynującego energię. To efekt współpracy spółki Enea oraz ZUT i US. Swój udział w Konsorcjum dla Morza uczelnia widzi przede wszystkim jako usługodawca.

ZUT jest w regionie zachodniopomorskim jedynym punktem hubów innowacji cyfrowych. A zatem uczelnia dla gospodarki morskiej i tworzącego się sektora offshore daje wszystko to, co związane jest z cyfryzacją, automatyzacją, konstrukcją, inżynierią systemów.

Politechnika Koszalińska – przydatne specjalizacje

Prof. Krzysztof Wasilewski z Politechniki Koszalińskiej przypomniał, że jego uczelnia jako jedyna w regionie jest częścią Europejskiego Uniwersytetu – EU for Dual (Unia Europejska na rzecz kształcenia dualnego) i dla tego programu dostosowuje swój system kształcenia. Chodzi tu o kompetencje wdrożeniowe, tzn. by specjalizacje kształcenia były przydatne dla otoczenia społeczno-gospodarczego. Udział w Konsorcjum dla Morza uczelnia traktuje jako szansę dla swoich badaczy i studentów, aby włączyli się w szerszy projekt dotyczący rozwoju krajowej gospodarki morskiej. PK nie poszła jednak w stronę tworzenia nowych kierunków, lecz poszerzania istniejących o nowe specjalności. Np. na kierunku Energetyka utworzono specjalność Morska Energetyka Wiatrowa, na kierunku Budownictwo – Budownictwo Morskie i Inżynieria Brzegu, z kolei w Naukach Społecznych stworzono specjalizację Logistyki Morskiej. A zatem uczelnia stara się łączyć wszechstronne wykształcenie inżynierskie z wąskimi specjalnościami – dla zainteresowanych karierą związaną z morzem, szczególnie w kontekście wymagań rynku pracy Pomorza Środkowego i mniejszych portów.

Jak przekonać do studiowania?

Jeszcze kilka lat temu szansy na pozyskanie wykwalifikowanych kadr dla nowych gałęzi krajowej gospodarki morskiej upatrywano w kierunkach zamawianych. Trend ten jednak mocno wyhamował i obecnie jest już praktycznie niezauważalny.

Zdaniem dr Agnieszki Dei, problem tkwi głównie w pieniądzach, ale również w braku chętnych do studiowania na kierunkach zamawianych. To także przejaw szerszego zjawiska. Młodzież wybiera najbardziej popularne zawody – modne w danej chwili. Uczniowie szkół średnich nie mają wiedzy, jakie zawody rzeczywiście są potrzebne na rynku pracy. Dlatego też koniecznym jest, aby poszerzać horyzonty młodym ludziom i docierać do nich z informacjami, gdzie mają szansę na znalezienie atrakcyjnej pracy.

Prof. Pietruszewicz podkreślił, że kiedy w latach 2008 – 2012 prowadził projekty zamawianego kształcenia, borykał się z innymi problemami niż finanse. Pieniądze były i są, chodzi o to, aby je mądrze wydawać. Zwrócił uwagę, że większy strumień finansowy powinien być przeznaczony na stypendia dla młodych ludzi spoza dużych ośrodków miejskich, których nie stać na przeprowadzkę i podjęcie studiów. To ogromny i wciąż niezagospodarowany potencjał.

Jak przyznał prof. Dzida, nie ma już kierunków zamawianych i uczelnie o nie w ogóle nie występują. Stwierdził, że należy się raczej skupić na dofinansowaniu kierunków istniejących.

Prof. Katarzyna Kotarska zwróciła uwagę, że dzisiejsi absolwenci szkół średnich chcą iść od razu do pracy i zarabiać pieniądze. A kiedy mówi im się, co dają studia – w odpowiedzi słyszymy, że to samo zdobędą uczestnicząc w krótkich kursach. Problemem wszystkich uczelni jest zatem dzisiaj nie brak pieniędzy, ale brak studentów. Według prof. Kotarskiej, to także wina samych uczelni. Choćby kwestia rozdrobnienia – np. na Uniwersytecie Szczecińskim jest ponad 90 kierunków. Powoduje to, że młodzi ludzie nie wiedzą, co studiować, a jeśli już studia rozpoczynają, to często w ich trakcie

studiach, nasiliło się po pandemii. Chcą oni od razu zarabiać pieniądze. Szczególnie mało chętnych jest do studiowania na kierunkach technicznych. Bierze się to również z ogólnie słabego nauczania matematycznego na etapie wczesnoszkolnym i szkolnym. W rezultacie mamy więcej tzw. humanistów niż „ścisłowców”. Konsekwencje są poważne, bo chcemy być innowacyjni, a innowacje biorą się z kierunków ścisłych. Mówimy o rozwoju cyfryzacji, a nie mówimy o promocji przedmiotów ścisłych. Rozwiązaniem byłoby zatem zwiększenie inwestycji w naukę takich przedmiotów jak matematyka, ale również fizyka, chemia czy biologia i to już na wczesnym etapie nauczania.

Profesor Kotarska zwróciła uwagę, że młodych ludzi od studiowania odstrasza również fakt, że programy nauczania są przeładowane niepotrzebną treścią.

Jak zaznaczył prof. Krzysztof Wasilewski z Politechniki Koszalińskiej, w kontekście gospodarki morskiej, należy przekonywać młodych ludzi, jakie możliwości wiążą się z zatrudnieniem w tym sektorze. Kiedyś stając się marynarzem, miało się jedyną możliwość obejrzenia świata, dziś można to zrobić za pośrednictwem biura podróży. Ale morze wciąż stwarza możliwość przygody, choćby poprzez budowanie farm wiatrowych i czynnego uczestniczenia w ochronie środowiska i klimatu.

Zdaniem prof. Pietrusewicza, w poszukiwaniu kandydatów na studentów należy wykraczać poza duże ośrodki miejskie, proponując osobom z mniejszych miejscowości atrakcyjny system stypendialny.

Podsumowując debatę, prof. Dzida stwierdził, że chociaż jest wiele instrumentów mających zachęcić do studiowania i ciągle powstają nowe, należy powrócić do korzeni i zacząć od przemodelowania całego systemu nauczania. Chodzi o to, żeby treści przekazywane studentom były interesujące i podawane w ciekawy sposób. Studenci nie chcą już ślęczeć nad „pożółkłymi kartkami”, chcą uczyć się tego, co rzeczywiście przyda im się w karierze zawodowej.

Oprac. Krzysztof GOGOL

1)

2)

REKLAMA

REKLAMA